

[Hans Jacob Sørensen.]

kan ske! Og saa skete der et Under, for paa een Gang laa Jonstrup og Skaarup Seminarier ved Hellig Anders Høj, og da udbrod Ministeren: Hellig Anders har fundet sin Overmand.

Moltesen: Jeg vilde ønske, at det var mig, der havde holdt den udmærkede Forsvarstale for Ribe, som vi nu lige har hørt, men jeg kan i denne Sag, i dette lyrisk-økonomiske Opgør om 100 000 Kr.'s Besparelse, sige med Psalmisten: Mine Ord vil ikke meget sige. Jeg er kommet ind paa et andet Arbejdsfelt end det, der her behandles, og det Standpunkt, jeg gennem flere Aar har indtaget i Seminarieresagen, har ingen Tilslutning faaet, hverken i mit eget Parti eller i dette Ting, saa jeg staar i denne Sag omtrent, som Retsstatspartiet staar her i Tinget. Jeg stemte i Fjor mod den Lov, som jo nu skal ændres, ikke alene formelt, men i Virkeligheden ogsaa reelt, og jeg begrundede da min Afstemning. Nu er jeg imidlertid af Forsvarerne for dette Lovforslag blevet udfordret, idet man har sagt, at jeg muligvis har inspireret den højtærede Minister ved mine Udtalelser mod det Forslag, som den højtærede Minister i Fjor var saa stolt over at have faaet gennemført. Dertil vil jeg sige, at denne Inspiration er saare partiel, en partiel Inspiration af samme Slags som den, man siger, Fanden skal være besjælet af, naar han læser Bibelen. Thi hele det Grundlag, som den tidligere vedtagne Lov og nu dette Forslag er bygget op paa, er et ganske andet end det, som er mit. Jeg har altid holdt paa dette: Lad os beholde de 3 Aar, og lad Seminarierne blive, hvor de er. Naturligvis, hvis jeg nu skulde lægge Seminarierne, vilde jeg maaske ikke lægge dem paa de Steder, hvor de nu ligger, ikke fordi f. Eks. Ranum ikke ligger kønt nok, det er den smukkeste Egn, noget Seminarium ligger i, en saa storslaaet Skønhed har ingen anden Egn, ikke Jonstrup og heller ikke den Egn, man ser fra Hellig Anders Høj. Men det er ikke det, det kommer an paa. I det hele taget er Stedet af mindre Betydning. Det afgørende er Personerne, som er der, og jeg kan sige, at den efter min Mening største Pædagog, vi har i den Civilisationsafdeling, som vi nu tilhører, Sankt Basilius, havde sin Lærestalt midt ude i en Ørken, og der lagde han Grunden til den Pædagogik, vi nu bygger videre paa. Det kommer an paa Personerne, men hvis man saa vælger Forstandere og Lærere til at være paa disse

afsidesliggende Steder, og disse Forstandere og Lærere ikke er i Stand til at fylde den Ungdom, der kommer der netop i den Alder, hvor man trænger til Besjæling meget mere end til Kundskaber, saa er det, det gaar galt. Det, der er Sagen — det var det ærede Medlem Hr. Axel Dam ogsaa inde paa —, er, at det at uddanne Lærere til Børneskolen er ikke at uddanne dem til at være Konversationsleksika — det er ikke det, at de kan det meget, det kommer an paa —, men det er at uddanne dem til Karakterer. Vi har haft en Seminarieforsøger, som samtidig var Lærer i Historie. Han naaede aldrig længere i det historiske Studium end til Ingemanns Romaner og til det historiske eller uhistoriske Grundlag, som de hviler paa. Men fra hans Seminarium er udgaaet Mænd, som har betydet ganske overordentlig meget i vor Folkeskole. Jeg kender Seminarister, der er udgaaet fra Skoler, hvor de havde lærdet Doctores, der endogsaa havde staaet i Forbindelse med vor største historiske Personlighed i nyere Tid, Kr. Erslev, men som slet ikke kom nogen Vegne. De kunde en hel Del, men de kunde ikke *besjæle* Historien, de kunde ikke gribe de unge, ikke gribe Børnene. Det er ikke det, at man kan give dem Kundskaber, det kommer an paa, men det, at man kan følelsesbetone de Kundskaber, de faar. Det er i Virkeligheden der, Forskellen ligger mellem min Opfattelse og de Opfattelser, der er blevet fremført til Forsvar for den 4-aarige Uddannelse og alt det der, der jo er noget saare bekesteligt.

Jeg beklager altsaa, hvis jeg skulde have været med til at inspirere den højtærede Undervisningsminister, men jeg tror det nu slet ikke, for disse 100 000 Kr., der skal bespares, synes jo at løbe ud i en samlet storpolitisk Plan. Den højtærede Undervisningsminister sluttede jo — og da blev han først rigtig betagende for ikke at sige selv betaget — med at tale om, at hvis vi nu nægtede at spare disse 100 000 Kr. — en Besparelse, som vist for Resten meget faa tror vil være mulig — og saa videre, og det gav saa Anledning til en lang Tale om Oppositionens Skændighed, idet den altsaa havde Magten i Landstinget og vilde standse ogsaa dette Lovforslag. Vi fik jo et Kvæde, denne bekendte Slagsbrodersang netop mod Landstinget. En saadan Tale vil jeg foreslaa, at den højtærede Undervisningsminister rejser til Skive med. Dér vilde den sikkert blive hørt, og hvis saa den højtærede Undervisningsminister med den ham